

NÁRODNÝ PROJEKT
**MODERNIZÁCIA MIESTNEJ
ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY**

NEWSLETTER

34 | JÚL 2020

**PREHĽAD VYBRANÝCH LEGISLATÍVNYCH ZMIEN V PRÁVNOM
PORIADKU SLOVENSKEJ REPUBLIKY A SAMOSPRÁVA V MESIACI
JÚN 2020**

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu
v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa.

V rámci legislatívnej činnosti v mesiaci jún 2020 prijala Národná rada Slovenskej republiky spolu šesť zmien a doplnení zákonov, vláda Slovenskej republiky prijala 14 nariadení vlády Slovenskej republiky a jedno uznesenie vlády Slovenskej republiky v súvislosti s mimoriadnymi opatreniami. Ústredné orgány štátnej správy prijali 11 všeobecne záväzných právnych predpisov nižšej právnej sily a bolo tiež prijaté rozhodnutie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky o vyhlásení volieb do orgánov samosprávy niektorých obcí na deň 3. októbra 2020.

Komentár vypracoval **prof. JUDr. Vojtech Tkáč, PhD.**

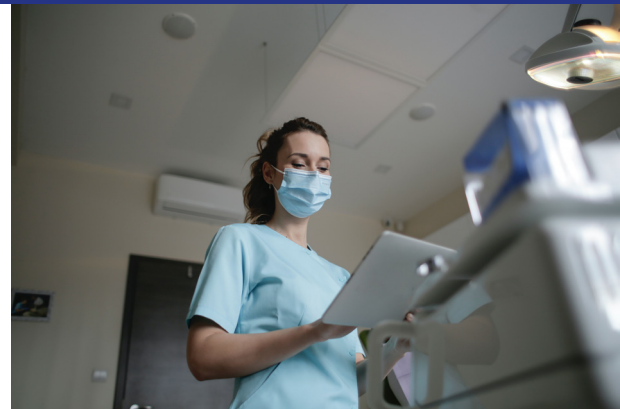
PREDMET

V priebehu mesiaca jún 2020 v období pandémie tvorba práva a novelizácia právnych predpisov boli zamerané na prispôbovania práva núdzovému stavu, vyhláseného od marca 2020.

V tomto príspevku komentujeme relevantné zmeny právneho poriadku Slovenskej republiky aj v nadväznosti na predchádzajúce príspevky z pohľadu potrieb samosprávy, čím chceme zodpovedným zamestnancom a funkcionárom samosprávy uľahčiť ich aplikáciu i realizáciu a najmä orientáciu v dynamických zmenách práva v každodennom výkone ich povinností.

PREDMET

- **Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 147/2020 Z. z. č. 366 z 10. júna 2020 k návrhu na skončenie núdzového stavu, zrušenie uloženia pracovnej povinnosti na zabezpečenie výkonu zdravotnej starostlivosti, zrušenie zákazu uplatňovania práva na štrajk niektorým pracovníkom a zrušenie zákazu uplatňovania práva pokojne sa zhromažďovať vyhláseného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 114 z 15. marca 2020 a rozšíreného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 115 z 18. marca 2020, uznesením vlády Slovenskej republiky č. 169 z 27. marca 2020, uznesením vlády Slovenskej republiky č. 207 zo 6. apríla 2020 a uznesením vlády Slovenskej republiky č. 233 zo 16. apríla 2020**

Komentár

Vláda s účinnosťou od 13. júna 2020 schválila návrh na

- a) **skončenie núdzového stavu**, vyhláseného na území Slovenskej republiky,
- b) **zrušenie uloženia pracovnej povinnosti na zabezpečenie výkonu zdravotnej starostlivosti**,
- c) **zrušenie zákazu uplatňovania práva na štrajk niektorým pracovníkom a zrušenie zákazu uplatňovania práva pokojne sa zhromažďovať vyhláseného príslušnými uzneseniami vlády Slovenskej republiky.**

V citovanom uznesení vláda **konštatovala**, že **mimoriadna situácia** vyhlásená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 111 z 11. marca 2020 **trvá naďalej** aj po ukončení núdzového stavu.

- Rozhodnutie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky č. 151/2020 Z. z. z 8. júna 2020 o vyhlásení volieb do orgánov samosprávy obcí

Komentár

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil podľa zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva v znení neskorších predpisov vyhlásil voľby do orgánov samosprávy obcí v niektorých obciach Slovenskej republiky a určil deň konania volieb na sobotu 3. októbra 2020.

V dvoch prílohách k tomuto rozhodnutiu je uvedený *Zoznam obcí, v ktorých sa vyhlasujú voľby do orgánov samosprávy obcí na 3. októbra 2020* a ustanovujú sa tiež *Lehoty na vykonanie volieb do orgánov samosprávy obcí 3. októbra 2020*.

- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 152/2020 Z. z. z 10. júna 2020, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 116/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych služieb v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

Komentár

Vláda Slovenskej republiky podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov zmenila a doplnila nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 116/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych služieb v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 najmä v týchto ustanoveniach:

- zrušilo sa pozastavenie plynutia niektorých lehôt a rozširuje sa možnosť poskytovania týždennej pobytovej formy sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb aj počas soboty, nedele, štátneho sviatku a ďalšieho dňa pracovného pokoja,

- v čase mimoriadnej situácie môže poskytovateľ pobytovej formy sociálnej služby v zariadení

a) požadovať od fyzickej osoby, ktorej sa má začať poskytovanie tejto sociálnej služby, predloženie potvrdenia:

1. od ošetrojúceho lekára, ktoré nie je staršie ako tri dni, o tom, že táto fyzická osoba nemá prenosné ochorenie a nebolo jej nariadené karanténne opatrenie, alebo

2. o negatívnom výsledku testu na ochorenie COVID-19, ktoré nie je staršie ako 48 hodín,

b) ustanovilo sa právo poskytovateľa sociálnej služby *pri začatí* poskytovania sociálnej služby umiestniť fyzickú osobu na nevyhnutne potrebný čas, najdlhšie na 14 dní, v obytnej miestnosti vytvorenej na účel preventívneho oddelenia od ostatných prijímateľov sociálnej služby,

c) poskytovateľ sociálnej služby môže vytvoriť vnútorný predpis, v ktorom sa bude konkretizovať právo prijímateľa sociálnej služby v zariadení na utvorenie podmienok na zabezpečenie osobného kontaktu s osobou, ktorú si sám určí. Cieľom týchto noriem je predchádzanie alebo znižovanie rizika šírenia ochorenia COVID-19 s cieľom ochrany života a zdravia prijímateľov sociálnej služby, zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby a ďalších fyzických osôb, ktoré sú odkázané na sociálnu službu.

Toto nariadenie vlády nadobudlo účinnosť 15. júna 2020.

- Zákon č. 157/2020 Z. z. z 9. júna 2020, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

Komentár

Citovaný zákon doplnil dva dominantné zákony v práve sociálneho zabezpečenia a v pracovnom práve, a to Zákonník práce a zákon o sociálnom poistení, najmä ako potrebu prispôbiť obidva zákony kódexového charakteru v období pandémie.

V zákone č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov sa doplnili najmä tieto ustanovenia:

- » upravili sa niektoré podmienky nároku na nemocenské ako dávky nemocenského poistenia podľa citovaného zákona aj po dni skončenia krízovej situácie pri splnení určitých podmienok,
- » upravili sa nové životné situácie pri poskytovaní dávky nemocenského poistenia pod názvom ošetrovné (nesprávne jazykom praxe nazývanej „očr“), ak predškolské zariadenie a škola považujú za uzavreté na základe rozhodnutia príslušného orgánu aj po ich otvorení (je to tzv. zákonná domnienka), ak
 1. zákonný zástupca dieťaťa neprejaví záujem o účasť dieťaťa na prebiehajúcom výchovno-vzdelávacom procese v predškolskom zariadení alebo v škole z dôvodu obavy o jeho zdravie, alebo
 2. dieťa sa nemôže zúčastňovať prebiehajúceho výchovno-vzdelávacieho procesu v predškolskom zariadení alebo v škole z kapacitných dôvodov,
- zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa dieťaťu poskytuje starostlivosť, sa považuje za uzavreté na základe rozhodnutia príslušného orgánu aj po jeho otvorení,
 1. ak zákonný zástupca dieťaťa neprejaví záujem o poskytovanie starostlivosti dieťaťu v tomto zariadení z dôvodu obavy o jeho zdravie, alebo

2. ak dieťaťu nemôže byť poskytovaná starostlivosť v tomto zariadení z kapacitných dôvodov,
- » na účely nároku na ošetrovné pri starostlivosti o príbuzného v priamom rade, súrodenca, manžela, manželku alebo rodiča manžela alebo manželky sa vo vzťahu k fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou, zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou, považuje za uzavreté na základe rozhodnutia príslušného orgánu aj po jeho otvorení,
- a) ak táto fyzická osoba alebo jej zákonný zástupca neprejaví záujem o poskytovanie sociálnej služby z dôvodu obavy o jej zdravie, alebo
- b) ak tejto fyzickej osobe nemôže byť poskytovaná sociálna služba z kapacitných dôvodov atď.,
- » novela citovaného zákona upravuje tiež pokračovanie niektorých nárokov na ošetrovné, ako i pozastavenie platenia poistného na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti atď.

Komentár

V zákone č. 311/2001 Z. z. *Zákonník práce v znení neskorších predpisov* sa doplnili najmä tieto ustanovenia a inštitúty:

- » v doplnení nového § 252o boli doplnené niektoré prechodné ustanovenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19,
- » v prípade uzavretého pracovného pomeru na určitú dobu, *ktorý sa má skončiť* podľa § 59 ods. 2 v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 alebo do dvoch mesiacov po ich odvolaní, u ktorého nie sú splnené podmienky na jeho predĺženie podľa § 48 ods. 2 (možnosť dohodnúť pracovný pomer na dobu určitú najdlhšie na dva roky, pričom pôvodná právna úprava v tomto paragrafe umožnila pracovný pomer na určitú dobu predĺžiť alebo opätovne dohodnúť v rámci dvoch rokov najviac dvakrát), je možné predĺžiť dobu určitú jedenkrát a najviac o jeden rok,
- » pracovný pomer na určitú dobu, *ktorý sa skončil* v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 alebo do dvoch mesiacov po ich odvolaní, u ktorého nie sú splnené podmienky na jeho opätovné dohodnutie podľa § 48 ods. 2, je možné v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 alebo do dvoch mesiacov po ich odvolaní opätovne dohodnúť jedenkrát a najviac na jeden rok.
- » významnú povinnosť v doplnení § 252o ods. 2 Zákonníka práce má zamestnávateľ, ktorý je povinný predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu podľa odseku 1 *vopred prerokovať* so zástupcami zamestnancov. Ak k prerokovaniu podľa prvej vety nedôjde, pracovný pomer sa považuje za uzatvorený na neurčitý čas (zákonná domnienka).

Zákon č. 157/2020 Z. z. nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia, teda 17. júna 2020.

- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 170/2020 Z. z. zo 17. júna 2020, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie

Komentár

V rozsahu splnomocnenia v aktuálnom zákone č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v znení neskorších predpisov vláda Slovenskej republiky nariadila

- » výšku sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie podľa § 22 ods. 9 zákona v sume 4,18 eura,
- » výšku peňažného príspevku na opatrovanie podľa § 40 ods. 7 a 8 zákona je uvedená v prílohe tohto nariadenia vlády podľa druhu peňažného príspevku na opatrovanie.

Toto nariadenie vlády nadobudlo účinnosť 1. júla 2020.

- OPATRENIE Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 174/2020 Z. z. z 19. júna 2020 o úprave súm životného minima

Komentár

Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov splnomocňuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky upraviť sumy životného minima. S účinnosťou od 1. júla 2020 sa ustanovujú sumy životného minima takto:

- a) suma podľa § 2 písm. a) zákona je 214,83 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu,
- b) suma podľa § 2 písm. b) zákona je 149,87 eura mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- c) suma podľa § 2 písm. c) zákona je 98,08 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepplnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

Toto opatrenie nadobudlo účinnosť 1. júla 2020.

- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 173/2020 Z. z. zo 17. júna 2020, ktorým sa ustanovuje výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok na rok 2021

Komentár

V súlade s príslušným zákonom o sociálnych službách nariadila vláda Slovenskej republiky výšku finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok, podľa formy sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb a stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na rok 2021 v prílohe nariadenia vlády.

Výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovърšíli vek potrebný na nárok na starobný dôchodok na rok 2021

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby	Výška finančného príspevku pri poskytovaní pobytovej formy sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb/mesiac/miesto	Výška finančného príspevku pri poskytovaní ambulantnej formy sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb/mesiac/miesto obsadené najmenej v rozsahu 8 hodín ambulantnej prevádzky počas pracovného dňa
II. stupeň	116 eur	77 eur
III. stupeň	261 eur	174 eur
IV. stupeň	348 eur	232 eur
V. stupeň	493 eur	329 eur
VI. stupeň	609 eur	406 eur

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. januára 2021.

Newsletter je súčasťou projektovej aktivity "**Včasná intervencia**" v rámci Národného projektu **Modernizácia miestnej územnej samosprávy** realizovaného **Združením miest a obcí Slovenska**.
Gestor projektu: PhDr. Michal Kaliňák, PhD.
Odborný garant projektovej aktivity: JUDr. Katarína Mrázová **<https://npmodmus.zmos.sk>**
Expert projektovej aktivity: prof. JUDr. Vojtech Tkáč, PhD.

Projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa.

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

